

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de indieners van de initiatiefnota «Voetbal weer een feest voor iedereen!» (Kamerstuk 33 281, nr. 2).

De voorzitter van de commissie,
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Doorn

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - 1. Inleiding
 - 2. Voetbalwet kan beter; tekortkomingen in kaart
 - 3. De clubcard en combiregeling; uitsupporters de sigaar
 - 4. Menukaarten in Tienpuntenplan
 - 5. Nadere uitwerking Tienpuntenplan
 - MENUKAART I: DE RELSCHOPPER
 - MENUKAART I: DE SUPPORTER EN DE CLUB
 - 6. Financiële paragraaf

- II. Reactie van de indieners van de initiatiefnota**

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de voorliggende initiatiefnota over maatregelen ter bestrijding van voetbalvandalisme en ernstige overlast van de Leden De Mos, Van Dekken en Çörüz. Zij spreken hun waardering uit voor het feit dat de indieners dit initiatief hebben genomen.

Vornoemde leden willen vooropstellen dat hooligans niet thuishoren in het stadion. Voetbal hoort een volksfeest te zijn. Hierbij dienen ook de clubs te worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid. Er wordt door de clubs te makkelijk naar de overheid en de politie gewezen om de problemen in hun huis te voorkomen dan wel op te lossen. Clubs kunnen en moeten zelf meer doen om hooligans uit de stadions te weren. Zij weten goed wie de harde kern is. Zoals de hoofdofficier van justitie het tijdens een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer over de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (hierna: de Voetbalwet) treffend zei, clubs mogen wel iets dapperder worden. Daarnaast vinden de leden van de VVD-fractie dat het Openbaar Ministerie (OM) en de burgemeesters hun bestaande bevoegdheden effectiever kunnen inzetten.

De aan het woord zijnde leden zijn voorstander van de maatregel sneller een stadionverbod op te kunnen opleggen, ook aan zogenaamde first offenders. Ook zijn zij voorstander van het verhogen van de maximumstraffen die door burgemeesters en officieren van justitie kunnen worden opgelegd. Een stadionverbod is nu gemaximeerd op drie maanden respectievelijk 90 dagen, met de mogelijkheid tot een aantal maal verlenging. Clubs en de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) leggen in de praktijk op civielrechtelijke basis veel langere verboden op. Een straf van drie tot zeven jaar is niet ongebruikelijk. Voorts is bij recidive een levenslang verbod ook niet uitgesloten. De duur van de straf-, civiel- en bestuursrechtelijk opgelegde stadionverboden zou meer gelijkgetrokken moeten worden. Deze leden vinden dan ook dat het voorstel voor het opleggen van maximum van één jaar door burgemeesters en officieren van justitie laag en pleiten voor een hoger maximum voor officieren van justitie, oplopend tot tien jaar bij recidive.

De leden van de VVD-fractie vragen de indieners van deze initiatiefnota om op hun beurt een reactie van het kabinet te vragen op de initiatiefnota.

De leden van de PVV-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorliggende Initiatiefnota. Naar aanleiding van genoemde initiatiefnota hebben deze leden enkele vragen en opmerkingen die verderop in het verslag aan de orde zullen komen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige initiatiefnota. Zij hechten eraan op te merken dat de overgrote meerderheid van de supporters van goede wil is. Bijna alle fans genieten in verschillende gradaties van de volkssport die voetbal is. De een gaat af en toe naar een wedstrijd, de ander steunt zijn club door dik en dun en is er emotioneel zeer bij betrokken. Voor vrijwel iedereen geldt in ieder geval dat voetbal een feest is dat gezamenlijk beleefd wordt. Nagenoeg een ieder stoort zich dan ook mateloos aan het gedrag van de kleine groep hooligans die dit feest telkens weer verpesten. Het is daarom zeer te betreuren dat de bestrijding van dit soort uitwassen meebrengt dat de goeden onder de kwaden moeten lijden. Genieten van een voetbalwedstrijd heeft door allerhande veiligheidsmaatregelen vaak heel wat voeten in de aarde, maar helaas tonen onder meer de recente bestorming van het Maasgebouw in Rotterdam en de voortdurende gewelddadige confrontaties tussen rivaliserende hooligans de urgentie aan van een stevige, geïntegreerde aanpak van voetbalgerelateerd geweld. Deze leden steunen de strekking van de initiatiefnota, maar hebben nog wel een aantal vragen.

Het is voornoemde leden opgevallen dat het thema preventie in de initiatiefnota onderbelicht blijft. Zo zwijgt de nota over misbruik van alcohol en drugs. Voornoemde leden menen dat (overmatig) gebruik van deze middelen nochtans aan de basis staat van veel voetbalgerelateerde incidenten. De vaak overvloedige beschikbaarheid van alcohol in de onmiddellijke omgeving van stadions speelt daarbij een niet onbelangrijke rol. Hebben indieners overwogen om ook in te zetten op «zero-tolerance» ten aanzien van alcohol- en drugsmisbruik? Hoe zouden daarbij in hun visie het OM, de politie en de gemeenten kunnen worden betrokken? Welke rol is naar hun oordeel weggelegd voor de horeca? Delen zij het oordeel van de leden van de CDA-fractie dat «happy-hours» en stuntacties met bier rondom voetbalwedstrijden aan banden zouden moeten worden gelegd? Zien indieners nog andere aanknopingspunten om de horeca te betrekken bij hun rol in het bestrijden van voetbalgerelateerd geweld? Deze leden steunen het voornemen om een strafrechtelijk stadionverbod landelijke gelding te geven. Ook de meldplicht kan op hun instemming rekenen, net als de verzwaring van straffen ingeval van negatie van het stadionverbod of de meldplicht. Verder zijn zij het eens met het voorstel om een stadionverbod voor langer dan negentig dagen te kunnen opleggen. Immers, een gebiedsverbod heeft slechts een paar uur per week effect. Valt het verbod in een zomer- of winterstop, dan is het effect nog geringer.

Voornoemde leden menen echter dat uit de nota niet, of niet voldoende blijkt hoe de indieners aankijken tegen civielrechtelijke stadionverboden. Zij wijzen erop dat deze verboden in Nederland, anders dan in bijvoorbeeld Engeland, niet worden opgelegd door de burgerlijke rechter maar door de KNVB of de clubs zelf. Gevolg is dat het systeem van civielrechtelijke stadionverboden zich voor een belangrijk deel aan het zicht onttrekt. Wat is daarover het oordeel van indieners? Een door de KNVB opgelegd stadionverbod kan bovendien al worden opgelegd wanneer functionarissen van de bond zelf in plaats van politiefunctionarissen onoorbare feiten waarnemen. Bij dergelijke feiten hoeft het niet eens te gaan om strafbaar gedrag. Ook gedrag waardoor het aanzien en/of het belang van het voetbal wordt geschaad, kan al voldoende zijn voor een stadionverbod. De leden van de CDA-fractie vragen dan ook aandacht voor het risico dat het doel van civielrechtelijke stadionverboden op deze wijze uit het zicht raakt. Dat personen een stadionverbod opgelegd krijgen omdat zij vóór, tijdens of na voetbalwedstrijden in of in de nabijheid van voetbalstadions ernstig over de schreef gaan, zal bij weinig mensen op weerstand stuiten. Een stadionverbod moet echter niet worden ingezet als voorzorgsmaatregel of op basis van vermoedens. Graag vernemen deze leden hierop de reactie van indieners. Delen zij het oordeel dat niet alleen

een herziening van de Voetbalwet gewenst is, maar dat daarbij ook de transparantie van het systeem van civielrechtelijke stadionverboden tegen het licht moet worden gehouden?

De leden van de CDA-fractie memoreren dat de minister van Veiligheid en Justitie op dit moment een evaluatie van de Voetbalwet laat uitvoeren. Het lijkt erop dat deze evaluatie binnenkort gereed is. Op welke wijze zijn indieners voornemens deze evaluatie te betrekken bij de uitwerking van hun plannen?

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de initiatiefnota. Zij waarderen het zeer dat de indieners dit belangrijke onderwerp nogmaals op de agenda hebben gezet met voorstellen om voetbalvandalisme beter aan te pakken. Deze leden zijn dan ook van mening dat voetbalvandalisme krachtig en effectief bestreden moet worden. Daarin zijn zij het zeer een met de indieners. Het gaat inderdaad om een kleine hardnekkige groep mensen die voetbalgerelateerd vandalisme pleegt en het volksfeest (wat voetbal zou moeten zijn) voor veel mensen verpest. De voetbalvandalen moeten hard, stevig en effectief worden aangepakt, zodat voetbal weer een feestje wordt. Voornoemde leden hebben wel enige vragen en opmerkingen over de initiatiefnota. De leden van de SP-fractie vinden de voorstellen in de nota interessant, maar op een aantal punten niet concreet genoeg. Kunnen de indieners aangeven welke wetsartikelen naar hun mening precies veranderd zouden moeten worden? De verwarring treedt misschien op doordat er geregeld wordt gesproken over het aanpassen van de Voetbalwet, terwijl in de inleiding staat uitgelegd dat deze wet feitelijk Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast heet. Een voorbeeld hiervan is maatregel vier van de menukaart die voorstelt om het gebiedsverbod van 90 dagen uit de huidige Voetbalwet te vervangen door een verbod van maximaal één jaar. Bedoelen de indieners nu dat artikel 172a Gemeentewet hiertoe wordt aangepast, zodat het niet alleen voor voetbalvandalen geldt maar ook voor mensen die voor overlast in de woonbuurt zorgen? De aan het woord zijnde leden vragen de indieners of zij hebben gekeken naar hoe naast het Verenigd Koninkrijk andere landen omgaan met voetbalgerelateerd vandalisme.

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn blij met de initiatiefnota waarmee de indieners beogen voetbalvandalisme harder aan te pakken. Zij delen de visie dat voetbal weer een feest voor iedereen moet worden. Deze leden hebben nog wel enkele vragen over de voorgestelde maatregelen.

Deze leden vragen welke rol de indieners voor de KNVB en de clubs zien in het verder aanpakken van het voetbalvandalisme. Delen de indieners de mening dat de verantwoordelijkheid niet alleen bij de overheid neergelegd kan en mag worden?

2. Voetbalwet kan beter; tekortkomingen in kaart

De leden van de PVV-fractie merken op dat volgens kenners de huidige Voetbalwet in onvoldoende mate een vuist maakt en is vooral de veelal laag opgelegde straf voor wie een stadionverbod of meldplicht negeert voor velen een doorn in het oog. Voor deze leden zijn te lage straffen ook een doorn in het oog. Wil men een vuist maken tegen (voetbal)geweld, dan moeten de straffen wel geloofwaardig zijn en geen lachertje. Zij vragen of de indieners kunnen aangeven welke straf voor het plegen van voetbalgeweld vaker door de rechter wordt opgelegd, taakstraffen of gevangenisstraffen. Wat is de gemiddelde duur van de opgelegde taak- of gevangenisstraf?

De leden van de SP-fractie vragen de indieners hoe zij denken over het huidige stadion- en gebiedsverbod. Op dit moment kan een dergelijk verbod civielrechtelijk (door clubs of KNVB), bestuursrechtelijk (door burgemeester) of strafrechtelijk (door de strafrechter) worden opgelegd. Dit alles met verschillen in rechtsbescherming, duur van het verbod en bijbehorende boete. Zou meer eenvoud en eenduidigheid hierin niet welkom zijn?

3. De clubcard en combiregeling; uitsupporters de sigaar

De leden van de VVD-fractie herkennen de klachten die de indieners opsommen over de combiregeling (1984) en de clubcard (1996) en het feit dat de welwillende voetbalfan al jaren de dupe is van een kleine groep hooligans. De indieners stellen vervolgens dat de Voetbalwet moet worden aangescherpt om de veiligheid weer terug te brengen in en om de stadions en om het voetbal aantrekkelijker te maken. Deze leden delen de mening dat de huidige Voetbalwet te lage maximumstraffen kent en zij zijn voorstander van een forse verhoging (oplopend tot tien jaar) en het schrappen van de herhalingseis. Het is voor hen echter niet duidelijk hoe de indieners hiermee denken uit te kunnen sluiten dat de openbare orde in de toekomst verstoord wordt en zodoende de clubcard en combiregeling respectievelijk kunnen worden afgeschaft en beperkt kunnen worden ingezet. De koppeling die de indieners tussen beide zaken leggen is voor voornoemde leden onduidelijk en zij vragen om een argumentatie op dit punt.

De aan het woord zijnde leden vragen wat de indieners van de mogelijkheid vinden een apart artikel in de wet op te nemen die betrekking heeft op voetbal gerelateerde overlast. Zodoende kan een duidelijker onderscheid gemaakt worden tussen «reguliere» overlast en voetbalgerelateerde overlast. Zijn de indieners bereid samen met de leden van de VVD-fractie hiertoe een initiatiefwetsvoorstel in te dienen, waarbij diverse voorstellen uit deze initiatiefnota kunnen worden opgenomen?

De leden van de PVV-fractie vinden het belangrijk dat de combiregeling niet wordt afgeschaft, maar beperkt kan worden ingezet. Helaas is dit in sommige gevallen nodig om supporters en de samenleving te beschermen. Wanneer kwaadwillende hooligans op eigen gelegenheid en met eigen vervoer naar een wedstrijd gaan en onderweg al ruzie gaan zoeken kunnen daar namelijk ook anderen ongewild bij betrokken raken. Bij een combiregeling kan alles goed worden beveiligd en in de gaten worden gehouden waardoor rellen voorkomen kunnen worden. Helaas zal dit bij bepaalde wedstrijden nodig blijven.

De leden van de CDA-fractie hebben begrip voor het voorstel van indieners om de clubcard en de combiregeling af te schaffen. Wel zijn zij van oordeel dat dit niet ten koste zou moeten gaan van de veiligheid in en om stadions. Delen indieners dit oordeel? Hebben zij onderzocht dan wel laten onderzoeken welke gevolgen het afschaffen van clubcard en combiregeling heeft voor de veiligheid in en nabij stadions? Voornoemde leden denken hierbij ook aan de motie-De Mos (Kamerstuk 32 500-XVI, nr. 104), waarin de regering is verzocht op dit punt in overleg te treden met de Betaald Voetbalorganisaties (BVO's) en de KNVB. Weten zij wat dit overleg heeft opgeleverd?

De leden van de SP-fractie zijn van mening dat de clubcard en de combiregeling zeer klantvriendelijk zijn en niet in het belang van de goedwillende supporters zijn. Daardoor zijn zij inderdaad de dupe van een kleine groep hooligans. De leden steunen voorstellen die opkomen voor de echte supporters om van voetbal weer een feestje te maken.

Ook zijn deze leden groot voorstander van het vergroten van de gastvrijheid voor uitsupporters, omdat hiermee positieve resultaten te behalen zijn. Mensen gaan zich immers beter gedragen als zij vriendelijk en gastvrij bejegend worden.

De leden van de ChristenUnie-fractie delen de analyse van de indieners dat welwillende supporters en clubs niet onnodig het slachtoffer mogen zijn van een kleine groep die voor grote overlast zorgt. De indieners noemen daarbij specifiek de combiregeling en de clubcard. Deze leden constateren echter dat de indieners geen concreet voorstel doen met betrekking tot deze twee regelingen. Genoemde leden zijn van mening dat de situatie rond het voetbal eerst moet zijn genormaliseerd, waarna aanpassing van deze regelingen overwogen moet worden. Dit dient echter volgens deze leden wel voorzichtig te gebeuren, bijvoorbeeld door eerst een pilot uit te voeren. Als de situatie rond het voetbal weer zou verslechteren, dan kunnen deze regelingen gemakkelijk weer geïntroduceerd worden. Genoemde leden vragen naar de visie van de indieners op dit punt.

4. Menukaarten in Tienpuntenplan

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen aandacht voor de handhaafbaarheid van de voorgestelde maatregelen. Zij vragen of de indieners nader hierop in kunnen gaan, bijvoorbeeld met betrekking tot de handhaafbaarheid van een strafrechtelijk stadionverbod dat automatisch een landelijk gebiedsverbod wordt.

5. Nadere uitwerking Tienpuntenplan¹

MENUKAART I: DE RELSCHOPPER

7.1

De leden van de VVD-fractie lezen het voorstel zo dat indieners de bevoegdheid van burgemeesters, officieren van justitie, clubs en de KNVB om een stadionverbod op te leggen wil schrappen en dat alleen de rechter nog een stadionverbod kan opleggen. Dit achten zij onwenselijk, onrealistisch en een verzwakking van de Voetbalwet. Ook wordt hiermee extra capaciteit van de rechterlijke organisatie gevraagd. Dat roept de vraag op hoe dat gefinancierd zal worden dan wel welke rechtszaken niet meer behandeld kunnen worden. Bovendien wordt hiermee het civielrecht om onduidelijke redenen voor de voetbalclubs en de KNVB uitgekleeft. Immers wordt hen met dit voorstel de mogelijkheid ontnomen iemand de toegang tot stadions te ontzeggen.

De leden van de PVV-fractie vragen wat het verschil is tussen een regulier en een voorlopig stadionverbod.

De leden van de CDA-fractie lezen dat indieners een stadionverbod willen laten opleggen door een rechter, bijvoorbeeld in zogenaamde «pole-position»-zittingen binnen een week na de wedstrijd. Voornoemde leden vinden dat een sympathiek idee, maar vragen de indieners of zij hebben onderzocht of dit haalbaar is. Zijn het OM en de rechterlijke macht na een vol voetbalweekend berekend op grote hoeveelheden te berechten hooligans tijdens snelrechtzittingen?

¹ Voor wat betreft de nummering van de maatregelen wordt ten behoeve van de overzichtelijkheid vastgehouden aan de nummering van de maatregelen in de initiatiefnota.

7.2.

De leden van de VVD-fractie lezen in de initiatiefnota dat driekwart van het aantal supporters dat met politie en justitie in aanraking komt, «first-offender» is. Betekent dit volgens de indieners dat een kwart recidiveert

en dat de overigen na een keer met politie en justitie in aanraking te zijn geweest al een gedragsverandering heeft laten zien?

De leden van de PVV-fractie vinden het goed dat de mogelijkheid van een gebiedsverbod niet alleen voor veelplegers, maar ook voor «first-offenders» mogelijk wordt gemaakt. Zeker nu blijkt dat driekwart van het aantal supporters dat in de voetbalcontext met de politie in aanraking komt, «first-offender» is. Wel vragen zij wat de indieners bedoelen met het zo verankeren dat een strafrechtelijk opgelegd stadionverbod automatisch een landelijk gebiedsverbod wordt, al dan niet met een meldplicht. Een stadionverbod en een gebiedsverbod zijn twee afzonderlijke sancties. Indien een gebiedsverbod gewenst is, moet men ervoor zorgen dat een rechter dat oplegt, anders gaat de voetbalclub over een gebiedsverbod en niet de rechter. Een club legt dan namelijk een stadionverbod op, dat dan automatisch een gebiedsverbod wordt. De rechter kan bij zijn overwegingen voor een gebiedsverbod wel meenemen dat er al sprake is van een stadionverbod.

De leden van de CDA-fractie steunen het voornemen om een strafrechtelijk opgelegd stadionverbod landelijke gelding te geven, dus voor alle betaald voetbalwedstrijden in Nederland. Wel is het hen opgevallen dat indieners niet schrijven over geweldpleging door supporters van amateurclubs. Toch komt ook op amateurniveau regelmatig agressie voor. Hebben indieners overwogen om eventueel op te leggen stadionverboden uit te breiden naar het bezoeken van wedstrijden op amateurniveau?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat indieners een convenant voorstellen tussen alle gemeenten ten aanzien van de gebiedsverboden. Deze leden vragen hoe dit zich verhoudt tot het voorstel om de rechter gebiedsverboden op te laten leggen. Zij vragen voorts om duidelijker aan te geven welke bevoegdheden volgens de indieners straks moeten komen te liggen bij de burgemeester, bij de officier van justitie en bij de rechter.

7.4

De leden van de VVD-fractie vragen of de administratieve lasten die gemeenten met dit voorstel voor de kiezen, krijgen opwegen tegen het doel dat de indieners voor ogen hebben. Graag ontvangen zij een nadere toelichting op dit punt en een berekening van de extra administratieve lasten voor gemeenten.

De leden van de PVV-fractie merken op dat gemeenten een lijst moeten opstellen van niet te bezoeken evenementen en voetbalwedstrijden omdat bij het opleggen van een gebiedsverbod vaak nog niet duidelijk is welke grote evenementen of voetbalwedstrijden na bijvoorbeeld twee of drie jaar worden georganiseerd. Weten gemeenten dit dan wel al twee tot drie jaar van tevoren?

7.5

De leden van de PVV-fractie merken op dat volgens indieners de opgelegde gebiedsverboden moeten worden gehandhaafd met een fysieke meldplicht. In geval van praktische beperkingen zal een enkelband worden gebruikt. Wat verstaan indieners onder praktische beperkingen? Denken zij aan praktische beperkingen aan de kant van de dader of aan de kant van de politie? Daarnaast vragen deze leden hoe indieners staan tegenover het plan van de minister van Veiligheid en Justitie van een zogenaamde meldpaal waar personen zich kunnen melden. De aan het woord zijnde leden merken op dat een wetswijziging volgens indieners moet resulteren in de mogelijkheid voor politiebureaus om

releerders enkele uren preventief buiten de samenleving te plaatsen, bijvoorbeeld gedurende een wedstrijd of evenement. Denken indieners dan aan het uitbreiden van de voorwaarden voor de bestuurlijke ophouding? Tevens vragen deze leden wat indieners bedoelen met stroperige bestuurlijke contacten. Als dit inhoudt dat gemeenten niet goed samenwerken, moet dat opgelost worden in plaats van dit op te lossen met enkelbanden.

De leden van de ChristenUnie-fractie begrijpen het voorstel om een stadion verbod landelijke werking te geven, maar vragen hoe dit zich verhoudt tot de meldplicht. Betekent dit dat veroordeelden zich ook veel vaker moeten melden, ook wanneer de eigen club niet speelt? Ook vragen deze leden waarom er wordt gekozen om het stadionverbod automatisch landelijk te laten gelden. Moet dit niet aan de rechter worden overgelaten? Voorts vragen de aan het woord zijnde leden om een reactie op het voorstel van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om een gebiedsverbod voor een hele politieregio te laten gelden en zonder tussenkomst van de burgemeester van de woonplaats van de meldingsplichtige te effectueren.

Voornoemde leden vragen in welke situaties de indieners vinden dat een enkelband zou moeten worden toegepast. Zij constateren dat in sommige delen van het land de locaties waar de meldingsplichtige zich dient te melden, gesloten zijn in het weekend. In dat geval zou melding ook mogelijk kunnen via een intercom met beeldverbinding. Graag ontvangen deze leden een reactie op dit punt.

7, 7.8

De leden van de PVV-fractie vragen wat eventuele redenen kunnen zijn voor een ontheffing van een gebiedsverbod al dan niet met een meldplicht. Aangegeven wordt dat de burgemeester de ontheffing moet aanvragen bij de rechter. Waarom moet de relschopper dit niet zelf bij de rechter aanvragen?

7.9

De leden van de VVD-fractie vinden het onduidelijk of indieners zich met dit voorstel beperken tot de strafmaat die een officier van justitie kan opleggen (90 dagen) of dat dit voorstel ook betrekking heeft op de strafmaat die een burgemeester kan opleggen (drie maanden). Graag ontvangen zij een nadere toelichting.

7.11

De leden van de PVV-fractie merken op dat de rechter nu een maximale celstraf kan opleggen van één jaar. Indieners willen dit verhogen naar maximaal drie jaar. Deze leden vragen of de rechter nu wel eens die maximale straf van een jaar oplegt. Gaan indieners er voor zorgen dat er ook daadwerkelijk een hogere straf zal worden opgelegd door bijvoorbeeld een en ander op te nemen in een richtlijn van het OM?

7.13

De leden van de VVD-fractie vragen of de indieners het standpunt delen dat ook een meldplicht effectief kan zijn en dat de controle van een uitreisverbod niet alleen door middel van een enkelband hoeft te geschieden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vinden het uitreisverbod een zodanig zwaar middel dat dit niet aan de burgemeester is een dergelijke maatregel (die het vrij verkeer van personen tussen landen betreft) op te leggen. Delen de indieners deze mening?

7.15

De leden van de CDA-fractie lezen dat indieners een lik-op-stuk-beleid voorstellen door bestuurlijke boetes op te laten leggen voor (onder meer) spreekkoren. Aan wie zouden deze bestuurlijke boetes moeten worden opgelegd? Er zijn vaak vele tientallen of zelfs honderden deelnemers betrokken bij spreekkoren. Moet ieder van hen een bestuurlijke boete opgelegd krijgen, of willen indieners de clubs beboeten waar deelnemers aan spreekkoren supporter van zijn? Hoe willen zij dit vastleggen?

7.16

De leden van de VVD-fractie merken op dat zij er geen voorstander van zijn om de huidige regeling met betrekking tot een Onder Toezicht Stelling (OTS), zoals voorgesteld, aan te passen.

De leden van de PVV-fractie lezen in de nota dat de officier van justitie in het geval van minderjarige hooligans een OTS kan vorderen bij de rechter. Willen indieners bewerkstelligen dat hier meer gebruik van wordt gemaakt indien mogelijk of willen zij de gronden voor OTS uitbreiden?

De leden van de CDA-fractie lezen dat indieners het OM de bevoegdheid willen geven om voor minderjarige hooligans een OTS te vorderen bij de rechter. Zij schrijven verder dat ze een OTS eventueel willen laten aanvullen met uithuisplaatsing. Voornoemde leden vragen indieners dit voorstel nader uit te werken. Zij zijn van oordeel dat een OTS erop gericht moet zijn een gezin als geheel te begeleiden en dat er in dat verband ook voor opvoedingsondersteuning moet worden gezorgd. Zij vragen zich af of dreiging met een zeer vergaande maatregel als uithuisplaatsing in dit kader dienstig en zinvol is en vragen indieners daarop te reageren.

De leden van de SP-fractie vragen in hoeverre het voorstel nieuw is om ten aanzien van de minderjarige hooligans OTS te vorderen en/of verplichte opvoedingsondersteuning op te leggen. Is die mogelijkheid er volgens de indieners nu nog niet of wordt dit onvoldoende gebruikt in de praktijk? Zo ja, waar ligt dat aan?

Deze leden lezen in de initiatiefnota dat de indieners verwachten dat een OTS maatregel preventief kan werken. Zijn de indieners zich er van bewust dat een OTS niet is bedoeld als preventieve maatregel, maar enkel wordt opgelegd indien er sprake is van een ernstige bedreiging van de ontwikkeling van de minderjarige?

Kunnen de indieners ingaan op het feit dat bij de behandeling van de Wet herziening maatregelen kindbescherming (32 015) getracht is deze wet aan te scherpen om er voor te zorgen dat jongeren eerder onder toezicht konden worden gesteld, maar dat slechts een minderheid van de Kamer hier voorstander van was?

7.17

De leden van de VVD-fractie zijn voorstander van het opleggen van harde en passende straffen. Zij vragen echter wat precies de gedachtegang van indieners is om geweld van hooligans 200% zwaarder te bestraffen in vergelijking met geweld in «normale» situaties. Achter de hogere strafeis bij geweld tegen werknemers met een publieke taak zit bijvoorbeeld de gedachtegang dat deze werknemers moeten worden beschermd omdat zij

namens en voor ons allemaal optreden. Wat rechtvaardigt volgens de indieners een dergelijke hogere strafeis voor hooligans in vergelijking met, bijvoorbeeld een normale vechtpartij op straat?

De leden van de PVV-fractie merken op dat indieners aangeven dat het in bewaring stellen van groepen, waarin zich relschoppers en meelopers verschuilen, vaker zou moeten plaatsvinden. Zij vinden dat dit goed kan met het huidige artikel 141 Wetboek van Strafrecht (Sr). Zij merken op dat vervolging altijd op individuele basis moet plaatsvinden. Deze leden vinden het huidige artikel 141 Sr helemaal niet voldoende. Zij steunen dan ook het initiatiefwetsvoorstel van het Helder tot verruiming van groepsaansprakelijkheid in het Wetboek van Strafrecht in geval van openlijke geweldpleging (Kamerstuk 33234) Doel van het initiatiefwetsvoorstel is juist om alle groepsleden strafrechtelijk aansprakelijk te kunnen stellen voor de ingetreden gevolgen van het groepshandelen/groepsgeweld.

MENUKAART II: DE SUPPORTER EN DE CLUB

7.19

De leden van de VVD-fractie lezen in de initiatiefnota dat de indieners foto- en beeldmateriaal willen verzamelen en deze op beeldschermen, reclameborden en dergelijke zetten als daar zwaarwegende redenen voor zijn. Zij verzoeken de indieners nader in te gaan op wat hier precies mee wordt bedoeld en welke zwaarwegende redenen zij voor ogen hebben.

De leden van de CDA-fractie lezen dat indieners willen vastleggen dat gemeenten, al dan niet in samenwerking met voetbalclubs, de taak hebben om stevast foto- en beeldmateriaal te verzamelen van grote evenementen en voetbalwedstrijden en deze op beeldschermen, reclameborden en relevante internetsites te plaatsen als daar zwaarwegende redenen voor zijn. Hoe willen indieners dit vastleggen? Hoe stellen zij zich het stevast verzamelen van beeldmateriaal voor? Wanneer moet dit soort beeldmateriaal worden gepubliceerd op beeldschermen en reclameborden en wanneer zijn daar naar hun oordeel zwaarwegende redenen voor?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben vragen over de proportionaliteit van het voorstel om gemeenten de taak te geven om standaard foto- en beeldmateriaal te verzamelen van grote evenementen. Deze leden vragen of dit wel een taak van gemeenten is aangezien het louter dient om de opsporing te faciliteren. Voorts vragen zij hoe gemeenten dit moeten bekostigen. Deze leden pleiten er daarom voor om het voorstel in ieder geval te splitsen in een voorstel met betrekking tot het verzamelen van beeldmateriaal en een voorstel met betrekking tot gebruik van beeldmateriaal.

Voorts vragen voornoemde leden welk afwegingskader de indieners toepassen bij het besluit of beeldmateriaal openbaar wordt gemaakt, mede met het oog op de privacy van omstanders. Is het de taak van gemeenten of voetbalclubs te beslissen welk beeldmateriaal wordt vertoond of zijn de indieners met genoemde leden van mening dat dit uiteindelijk door het OM dient te worden afgewogen?

7.22

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de indieners onvoldoende duidelijk maken of de voorgestelde compensatieregeling betrekking heeft op door de clubs en/of de KNVB opgelegde stadionverboden dan wel ook op de verboden die door burgemeesters en/of

officieren van justitie zijn opgelegd. Graag ontvangen zij een nadere toelichting.

6. Financiële paragraaf

De leden van de VVD-fractie merken op dat een financiële onderbouwing van deze initiatiefnota ontbreekt. Zij verzoeken de indieners nadere financiële informatie te verschaffen over de consequenties van hun voorstellen, bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) van het voorstel om stadionverboden alleen nog maar door de rechter te laten opleggen. Welke gevolgen heeft dit voorstel voor de capaciteit en inzet van de rechterlijke organisatie en wat betekent dat in financieel opzicht?

De leden van de CDA-fractie lezen in de nota dat de financiële consequenties van de voorstellen nog niet bekend zijn, maar dat voetbalvandalisme en de daaraan gerelateerde ernstige overlast de samenleving zeer veel geld kosten. Hebben de indieners de financiële gevolgen van hun plannen inmiddels nader uitgewerkt?